

Protocol doubleren-versnellen-terugplaatsen

In de wet op het onderwijstoezicht wordt gesteld dat het onderwijs afgestemd moet worden op de voortgang in de ontwikkeling van het kind. Bij zorgleerlingen, dus kinderen waarvoor een meer specifieke ondersteuning nodig is, moet systematisch gewerkt worden aan die aspecten van de ontwikkeling die achterblijven. Een van de mogelijke oplossingen voor zorgleerlingen kan gezocht worden in groepsdoublure of groepsversnelling.

Uitgangspunten zijn:

- Doublure/versnelling/terugplaatsing moet geschieden op basis van zorgvuldige afweging;
- Doublure/versnelling/terugplaatsing is de verantwoordelijkheid van het gehele team;
- Voorafgaande aan doublure/versnelling/terugplaatsing is er sprake geweest van nadrukkelijke extra ondersteuning, welke is beschreven in het groepsplan of individueel hulplan;
- Doublure/versnelling/terugplaatsing heeft alleen zin als we verwachten dat het een kind helpt te kunnen groeien in zijn of haar ontwikkeling;
- Na overleg met ouders, beslist **de school** over de plaatsing van leerlingen in de groepen. Wanneer ouders het niet eens zijn met het genomen besluit, dan kunnen zij gebruik maken van de geldende klachtenprocedure zoals deze omschreven staat in de schoolgids
- Doublure/versnelling/terugplaatsing vindt bij voorkeur plaats aan het begin van een schooljaar, indien nodig kan dit ook gedurende het schooljaar

Opmerking: Kinderen die in oktober, november of december 6 jaar worden, worden altijd besproken met zorgcoördinatoren ouders ten aanzien van overgang naar groep 3. Kinderen die na december 6 jaar worden, worden indien nodig besproken en wordt de procedure 'versnellen' gevolgd zoals in dit document beschreven.

I. Doublure

1. De beslissing om een kind te laten doubleren is een verantwoordelijkheid van het hele team en kan eenmaal worden toegepast gedurende de schoolloopbaan van een kind.
2. Doubleren wordt spaarzaam en liefst zo jong mogelijk toegepast, omdat:
  - De motivatie bij het kind een rol kan spelen
  - Het zelfvertrouwen geschaad kan worden
  - De inhoud van het onderwijsaanbod niet aan zou kunnen sluiten op de ontwikkeling van het kind
  - Het negatieve gevolgen kan hebben voor het sociaal welbevinden van het kind
3. De overgang van groep 2 naar 3 krijgt onze extra aandacht, omdat een kind langer de tijd nodig kan hebben om de basisvaardigheden, die belangrijk zijn voor het leren van de

technische vaardigheden (lezen en rekenen), zich eigen te maken. Doublure of terugplaatsing, oftewel bouwverlenging is dan een mogelijkheid. De negatieve gevolgen zoals boven beschreven zullen in deze groep minimaal zijn. Op andere momenten kan er ook doublure of terugplaatsing plaatsvinden, bij voorkeur vóór groep 6. Als bijvoorbeeld blijkt dat de technische vaardigheden op het gebied van lezen, rekenen én spellen onvoldoende beheerst worden om de lesstof met succes te kunnen volgen. Vanaf groep 6 zullen doublures sporadisch voorkomen, omdat de lesstof vanaf groep 6 meer gericht is op het toepassen van geleerde technische vaardigheden, om met name kennis te kunnen verwerven. Kinderen leren hun eigen (on)mogelijkheden kennen en ook daar mee om te gaan. Dit brengt verschillen met zich mee, die we weer terugzien in de eindbeoordeling en schoolkeuze voor het voortgezet onderwijs.

Voor doubleren of terugplaatsen gelden de volgende afspraken:

1. Uit groepsplannen en/of individueel hulplan moet blijken dat er al meerdere periodes extra hulp en/of ondersteuning is geboden en dat deze hulp onvoldoende effect heeft gehad.
2. Het kind is meerdere malen ter sprake gebracht in de leerlingenbespreking met zorgcoördinatoren voldoet aan de gestelde criteria.
3. Het team moet ervan overtuigd zijn dat er een grote kans bestaat dat de doublure/terugplaatsing een meerwaarde heeft.
4. Met ouders en leerkracht van de opvolgende groep wordt een mogelijke doublure/terugplaatsing besproken als de leerlingenbespreking daartoe besluit (eerste gesprek in februari, vervolggerek in maart en evt. juni). De directeur wordt hiervan op de hoogte gesteld.
5. In de periode na het eerste gesprek met ouders, wordt de extra hulp en/of ondersteuning voortgezet of aangepast totdat het kind opgenomen is in de opvolgende groep.
6. Bij twijfel kan advies ingewonnen worden bij een externe instanties.
7. Na een doublure/terugplaatsing wordt het traject van extra hulp en/of ondersteuning indien nodig voortgezet.
8. In het nieuwe schooljaar houdt de leerkracht de eerste tijd regelmatig contact met de ouders ten aanzien van vorderingen en welbevinden van het kind.
9. Het proces rond de doublure/terugplaatsing wordt gedocumenteerd en opgenomen in het dossier van het kind.

Doublure of terugplaatsing, wat zijn de criteria?

Doublure in groep 2 wordt overwogen wanneer een kind voldoet aan de volgende twee criteria:

1. Er zijn onvoldoende scores op diverse onderdelen Taal en Rekenen voor kleuters (IEP-meting)
2. Er sprake is van een onvoldoende ontwikkeling naar het oordeel van de verantwoordelijke groepsleerkracht: onderbouwd door observatiegegevens m.b.t. de cognitieve ontwikkeling, sociaalemotionele ontwikkeling, werkhouding, zelfstandigheid, betrokkenheid en concentratie. Achterstanden van een half jaar of meer op meerder ontwikkelingslijnen geven aan dat een kind nog over onvoldoende basis beschikt voor plaatsing in groep 3. Als bovenstaande criteria nog onvoldoende inzicht geven, kan het blad "beslissingenblad" overgang 2- gebruikt worden (zie bijlage).

Doublure of terugplaatsing in overige groepen wordt overwogen als:

1. Er onvoldoende scores zijn op de IEP-metingen van de verschillende vakgebieden.
  - Voor groep 3: minimaal 5 maanden (DLE) achterstand op de onderdelen spelling en lezen en 8 maanden (DLE) achterstand rekenen
  - Voor groep 4 t/m 8: minimaal 6 maanden (DLE) achterstand op tenminste twee van de volgende onderdelen: Lezen, Spelling, Rekenen/Wiskunde en Begrijpend lezen
2. Er sprake is van een onvoldoende ontwikkeling naar het oordeel van de verantwoordelijke groepsleerkracht onderbouwd door observatiegegevens uit de groep en eventueel methodegebonden toetsen.
3. De groepsleerkracht het kind niet in staat acht met de verworven technische vaardigheden (lezen, rekenen en spellen) aan de slag te kunnen in de huidige of volgende groep.

II. Versnellen

1. De beslissing om een kind te laten versnellen is de verantwoordelijkheid van het hele team en kan toegepast worden gedurende de schoolloopbaan van een kind.
2. Versnellen wordt spaarzaam en weloverwogen toegepast, omdat:
  - Het zelfvertrouwen geschaad kan worden
  - De inhoud van het onderwijsaanbod niet aan zou kunnen sluiten op de ontwikkeling van het kind
  - Het negatieve gevolgen kan hebben voor het sociaal welbevinden van het kind.
3. Versnellingen kunnen voorkomen door de hele school. Het gaat vaak om kinderen in groep 1 en 2 die de basisvaardigheden die nodig zijn voor het leren lezen, schrijven en rekenen al beheersen. En om kinderen vanaf groep 3 die de technische vaardigheden lezen, rekenen en spellen al goed beheersen. Meestal zijn dit kinderen bij wie de interesse naar diverse zaken zo groot is, dat het aanbod in de huidige groep onvoldoende aansluit en/of uitdaagt.

Voor het versnellen van een groep gelden de volgende afspraken:

1. Uit groepsplannen en/of individueel hulpplan moet blijken dat er al meerdere periodes extra uitdaging is geboden en dat dit onvoldoende effect heeft gehad.
2. Het kind is meerdere malen ter sprake gebracht in de leerlingenbespreking met de zorgcoördinator en voldoet aan de gestelde criteria
3. Het team moet ervan overtuigd zijn dat er een grote kans bestaat dat de versnelling een meerwaarde heeft. Met ouders en leerkracht van de opvolgende groep wordt een mogelijke versnelling besproken als de leerlingenbespreking daartoe besluit (eerste gesprek in februari, vervolgesprek in maart en evt. juni). De directeur wordt hiervan op de hoogte gesteld.
4. Bij twijfel kan advies ingewonnen worden bij een externe instanties.
5. In de periode na het eerste gesprek met ouders, wordt de extra uitdaging voortgezet of aangepast totdat het kind opgenomen is in de opvolgende groep.
6. Na een versnelling wordt het traject van extra uitdaging indien nodig voortgezet.
7. In het nieuwe schooljaar houdt de leerkracht de eerste tijd regelmatig contact met de ouders ten aanzien van vorderingen en welbevinden van het kind.
8. Het proces rond de versnelling wordt gedocumenteerd en opgenomen in het dossier van het kind.

Versnellen, wat zijn de criteria?

Vervroegde overgang naar groep 3 is mogelijk als:

1. Er zeer goede scores zijn op diverse onderdelen Taal en rekenen voor kleuters (IEP-meting)
2. Er sprake is van een opvallend vlotte ontwikkeling naar het oordeel van de verantwoordelijke groepsleerkracht: onderbouwd door observatiegegevens m.b.t. de cognitieve ontwikkeling, sociaalemotionele ontwikkeling, werkhouding en concentratie.

Vervroegde overgang naar een volgende groep (eventueel halverwege het schooljaar) is mogelijk als:

1. Een leerling op meerdere vakgebieden een groep hoger scoort op de IEP-metingen van de verschillende vakgebieden;
2. Er sprake is van een opvallend vlotte ontwikkeling naar het oordeel van de verantwoordelijke groepsleerkracht onderbouwd door observatiegegevens uit de groep en eventueel methode gebonden toetsen;
3. De groepsleerkracht het kind in staat acht met de verworven technische vaardigheden (lezen, rekenen en spellen) aan de slag te kunnen in de volgende groep.

Wat	Wie	Wanneer*
Signaleren	Leerkracht	Gedurende het jaar
Melden in leerlingbespreking	Leerkracht en zorgcoördinator	Eerstvolgende leerlingbespreking
Aanpassen & uitvoeren handelingsplannen/zorg	Leerkracht	Aansluitende periode
Overleg met ouder betreffende doublure/versnelling/terugplaatsing	Leerkracht en zorgcoördinator	Eerste gesprek uiterlijk februari. Vervolggesprek maart. Definitief besluit uiterlijk mei/juni (afhankelijk zomervakantie)
Goedkeuring ouders/ verzorgers (dit is zeer wenselijk echter niet noodzakelijk)	ouders/ verzorgers	Uiterlijk één weken na definitieve gesprek
Vastleggen dossier	Leerkracht	Uiterlijk voor de volgende vakantie

*Bij terugplaatsing van een leerling naar de vorige groep gelden andere afspraken qua tijdsbestek. Het is te allen tijde in het belang van de leerling om de terugplaatsing voor de herfstvakantie te besluiten en zo snel mogelijk daarna te laten plaatsvinden. Het welbevinden van de leerling en het opdoen van succeservaringen spelen hierbij een belangrijke factor.